

Urvalet ur den samling böcker, som 1914 öfverlämnades från H. M. Konungens bibliotek, har under 1915 i det närmaste afslutats och har därvid bl. a. för Kungl. bibliotekets s. k. »praktksamling» uttagits ytterligare 137 volymer (utom 404 under föregående år). Likaså har afslutats arbetet med uttagandet af för Kungl. biblioteket behöfliga böcker och häften ur framlidne statsgeologen Axel Lindströms stora boksamling, som genom hans donation skall tjäna som grundstomme för upprättande af ett stadsbibliotek i Jönköping, sedan Kungl. biblioteket uttagit sådant, som för komplettering vore för det samma behöfligt. För utländska samlingen har sålunda förvärfvats 668 st. tryckalster, för svenska samlingen 1,733 st., däraf 153 st. småtryck, ej afsedda att katalogiseras. Genomgåendet af den stora mängden småtryck har varit ett synnerligen tidsödande arbete.

Beträffande inköpen för den utländska tryckafdelningen meddelas, att de direkta förbindelserna under året med den utländska bokhandeln, särskildt den engelska och den franska, varit försvårade, delvis alldeles inställda. Kriget har utöfvat det största inflytande äfven på beskaffenheten af den förvärfvade litteraturen. Det fortsatta utgifvandet af före detsamma påbörjade arbeten har i många fall uteblifvit, åtskilliga vetenskapliga tidskrifter ha upphört att utkomma, och af nya publikationer har till väsentlig del endast litteratur om kriget och därmed i sammanhang stående frågor sett dagen.

Kungl. bibliotekets handskriftsamling har under året ökat med 38 nummer, hvaraf flera omfatta ett större antal volymer eller fasciklar. Häribland märkas framlidne kaptenen O. W. Bergströms biografiska anteckningar och excerpter ur kyrkoböcker (21 volymer); framl. bokförläggaren Hjalmar Linnströms brevväxling ang. det af honom utgifna »Svenskt boklexikon 1830—65» (i 34 kartonger); framl. ryttmästaren K. R. G. Montgomerys historiska och topografiska samlingar rörande Värmdön vid Stockholm; en af f. d. öfverståthållaren i Stockholm G. Tamm skänkt prakthandskrift af korånen på arabiska i samtidigt orientalistiskt band, en gåfva år 1657 till svenske ambassadören i Turkiet Claës Rålamb från Ali Abdallah; en samling noveller af friherrinnan Aurore von Haxthausen, f. Gyllenhaal (sign. Klara Kuhlman); ett poem af Nicander (autograf); egenhändiga anteckningar, utkast, m. m. af Fredrika Bremer; ett fragmentariskt poem af J. O. Wallin; manuskript af G. H. Mellin, såsom »Loggbok ombord på briggen Ceres från Stockholm till Lissabon 1839 af en landtkrabba», »Papperskorgen» m. m.; en samling Fryxelliana, däribland bref och anteckningar om Fryxells arbete i svenska

historien; afskrifter af M. Calonii föreläsningar i civil- och kriminallagfarenheten, af P. E. Bergfalcks föreläsningar i politirätten samt af Ad. Norens föreläsningar i fornsvensk grammatik; en samling Boströmiana, dels manuskript till »Den Speculative Philosophen Johan Jakob Borelius i Calmar» (fragment), dels sex bref till rektor C. J. Dahlbäck (1860—65). Af bref märkas sådana från Leopold C. G. Tessin, B. v. Beskow, Böttiger, Emelie Flygare-Carlén, vidare 1 bref från Gustaf IV Adolf, bref från C. O. Cronstedt, Sveaborg, från P. G. Ahnfeldt, A. I. Arwidsson, El. Fries, G. O. Hyltén-Cavallius, m. fl.

Ett utförligt meddelande¹ om den af direktör och fru Fr. Vult von Steijern till Kungl. biblioteket testamenterade, dyrbara samlingen af Goethe- och Wagner-litteratur har redan tidigare ingått i denna tidskrift (årg. 2, s. 367 ff.).

Till slut förtjänar äfven omnämnas en af den såsom forminnesvän kände, under 1915 aflidne konduktören F. J. E. Eneström gjord testamentarisk deposition till Kungl. biblioteket, bestående af hans brevväxling med vetenskapsmän på det arkeologiska området. Vid depositionen är fästad det villkor, att den skall förvaras under försegling och ej få öppnas förrän *hundra* år efter testators död.

Kungl. biblioteket har under år 1915 utgifvit följande publikationer:

Riksbibliotekariens *Årsberättelse för 1914*.

Kungl. bibliotekets handlingar, 35, innehållande utom den förut utgifna årsberättelsen för 1912: »Magnus Gabriel de la Gardie's samling af äldre stadsvyer och historiska planscher i Kungl. biblioteket. Förteckning upprättad och försedd med inledning af Isak Collijn».

Accessionskatalog 29 (1914) utg. genom S. Hallberg. G. Ae.

»Anvisningar och föreskrifter i fråga om uthlåning till andra svenska bibliotek» hafva af riksbibliotekarien den 22 december 1915 blifvit fastställda. Dessa anvisningar och föreskrifter innehålla detaljerade bestämmelser för boklåns beviljande till å annan ort än Stockholm boende enskild låntagare genom förmedling af å dennes vistelseort befintligt universitets-, stads-, stifts- eller läroverksbibliotek. De utgöra ett genom de rådande, lifliga låneförbindelserna mellan svenska vetenskapliga bibliotek nödvändiggjordt komplement och förtydligande till det år 1910 fastställda reglementet för Kungl. bibliotekets begagnande.

¹ Vi begagna tillfället att påpeka ett tryckfel, som insmög sig i detta meddelande: den äldsta upplagan af Hermann u. Dorothea är tryckt 1798, icke 1788.